

Exploateringskontoret
Stadsbyggnadskontoret
Fastighetskontoret
Trafikkontoret
Miljöförvaltningen

Tjänsteutlåtande
Dnr E2022-02706
Dnr 2022-09498
Dnr FSK 2022/430
Dnr T2022-01500
Dnr 2022-12925
Sida 1 (6)

2022-08-18

Handläggare
Exploateringskontoret
Leo Bogle
Administrativa avdelningen
Telefon: 08-508 26 642

Stadsbyggnadskontoret
Tim Pohl
Staben
Telefon: 08-508 27 558

Fastighetskontoret
Anders Edwall
Projektavdelningen
Telefon: 08-508 26 750

Handläggare
Trafikkontoret
Kerstin Thörner
Nämndsekretariat, stab
Telefon: 08-508 35 049

Miljöförvaltningen
Emily Tjäder
Verksamhetsstöd
Telefon: 08-508 28 741

Till
Exploateringsnämnden
2022-09-29

Stadsbyggnadsnämnden
2022-09-29

Fastighetsnämnden
2022-09-27

Trafiknämnden
2022-09-29

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2022-09-27

Funktionshinderrådets arbetssätt och organisation. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner kontorens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Johan Castwall
Exploateringsdirektör
Exploateringskontoret

Anette Scheibe Lorentzi
Stadsbyggnadsdirektör
Stadsbyggnadskontoret

Trafikkontoret
Stab

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 35 049
Växel 08-508 27 200
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Anders Kindberg
Fastighetsdirektör
Fastighetskontoret

Gunilla Glantz
Trafikdirektör
Trafikkontoret

Anna Hadenius
Miljödirektör
Miljöförvaltningen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en översyn av funktionshinderrådens arbetssätt och organisation på remiss till exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Nämnderna besvarar remissen gemensamt. För facknämnderna innebär förslaget bland annat att instruktionen för bolags- och nämndanknutna råd revideras i syfte att ge råden en mer strategiskt roll i stadens utvecklingsarbete.

Kontoren ställer sig till stor del positiva till förslaget. Det är bra att rådets arbete kopplas ihop med stadens arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna och genomförandet av det stadsövergripande styrdokumentet Program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Det är också bra att det finns en intention att råden ges en tydligare koppling till nämndernas långsiktiga planerings- och uppföljningsarbete.

Vidare ser kontoren med fördel att råden ska samrådas i strategiska ärenden så att rådets synpunkter kan tas om hand på bästa sätt, istället för att vara remissinstans.

Kontoren anser att skrivningen ”Råden ska ges tillfälle att yttra sig över tjänsteutlåtanden som berör personer med funktionsnedsättning innan beslut fattas.” bör justeras. Detta för att bidra till att uppfylla den strategiska funktion som beskrivs i förslaget.

Kontoren önskar att syftet med referenspersoner klargörs. Utredningen berör inte frågan om referenspersoner, det blir därför svårt för kontoren att ta ställning till förslaget.

Slutligen är kontoren positiva till att frågan om ersättning för förlorad arbetsinkomst utreds och håller med om att det skapar bättre förutsättningar för att få råd mer diversifierad sammansättning.

Bakgrund

Sedan 1970-talet har det funnits råd i Stockholms stad som haft i uppdrag att bevaka frågor om tillgänglighet och företräda personer med funktionsnedsättning.

Samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder, kommunala bolag och kommunstyrelsen har idag ett råd knutet till sig. Råden ska enligt gällande instruktion för nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor sammanträda sex gånger årligen. Utöver det ska rådet träffa nämnden och presidiet. Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämndens råd sammanträder cirka nio gånger per år. Ett funktionshinderråd består av sju ledamöter. De tekniska nämnderna är organiserade i tre råd, fastighetsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma funktionshinderråd, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämndens gemensamma funktionshinderråd och trafiknämnden och Stockholms Stads parkerings AB gemensamma funktionshinderråd. Trafikkontorets nämndsekretariat administrerar samtliga råd för de tekniska nämnderna.

Funktionshinderråden ska verka som rådgivande organ i tillgänglighetsfrågor. I praktiken innebär detta för de tekniska nämnderna att råden är rådgivande och lämnar synpunkter i ärenden som handlar om fysisk planering, samt i viss mån relevanta program om handlingsplaner för staden.

Remissen

Kommunstyrelsen har skickat en översyn av funktionshinderrådets arbetssätt och organisation på remiss till exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Nämndernas svar ska vara kommunstyrelsen tillhanda den 30 september 2022.

Stadsledningskontoret har på uppdrag från kommunfullmäktige utrett hur delaktighet och inflytande kan stärkas i stadens råd för funktionshinderfrågor. Utifrån utredningen lämnar stadsledningskontoret ett antal förslag på förändringar. För facknämnderna innebär förslaget att instruktionen för bolags- och nämndanknutna råd revideras i syfte att ge råden ett mer strategiskt uppdrag. Uppdraget för råden föreslås få en tydligare koppling till nämndernas strategiska arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Det innebär att rådets arbete tydligare kopplas till genomförandet av det stadsövergripande styrdokumentet Program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Råden ska sammanträda minst fyra gånger årligen. Rådet ska även

ges möjlighet att träffa respektive nämnd och bolag minst en gång per år och presidiet ytterligare en gång per år. Ett nomineringsutskott bildas som består av representanter från Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund och Delaktighet, handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en vägledning som stödjer nämndernas implementering av nya arbetssätt och organisation i råd för funktionshinderfrågor. Kommunstyrelsen får även i uppdrag att ta fram ett förslag på hur ledamöter kan få ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådens sammanträden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, trafikkontoret och miljöförvaltningen. Trafikkontorets nämndsekretariat har samordnat remissvaret.

Funktionshinderråden har inte deltagit i beredningen då respektive råd bereder sitt eget remissvar.

Kontorens synpunkter

Kontoren lämnar synpunkter på remissen i delarna som berör kontoren och nämnderna.

Synpunkter på instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor

Kontoren anser att råden har ett mycket viktigt uppdrag som med remissförslaget stärks med hjälp av att frågor om tillgänglighet och delaktighet kopplas ihop med stadens arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna och genomförandet av det stadsövergripande styrdokumentet Program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Förslaget innebär att råden ska vara remissinstans i strategiska ärenden. Kontoren ser vissa utmaningar med att praktiskt införliva det i stadens remitteringsprocess, vilket kan innebära att rådets synpunkter inte tas om hand på ett lämpligt vis. Råden sammanträder ett fåtal gånger per år och remisser har vanligtvis korta svarstider, detta kan påverka rådets möjlighet att besvara remisser. I rådande instruktion står det att rådet ska ges tillfälle att yttra sig i olika typer av ärenden. Kontoren ser fördelar med att

råden kan samrådas i strategiska ärenden, istället för att råden ska vara remissinstans. Fördelarna med samråd är att rådet kan komma in med sin expertis i ett tidigare skede av processen och har då möjlighet att påverka utformningen av förslag i högre grad. En annan fördel är att det kan vara enklare att koordinera och planera in samråd så att dessa kan genomföras vid rådets ordinarie sammanträde, utan att det påverkar handläggningen av ärendet.

Instruktionen innehåller skrivningen ”Råden ska ges tillfälle att yttra sig över tjänsteutlåtanden som berör personer med funktionsnedsättning innan beslut fattas.”. Kontoren anser att denna skrivning bör justeras för att uppnå avsedd effekt, då skrivningen för de tekniska nämnderna innebär att råden ska yttra sig över samtliga beslut som rör exempelvis fysisk planering, en stor del av ärendemängden i nämnderna. Uppdraget för råden föreslås, enligt utredningen, få en tydligare koppling till nämndernas och bolagsstyrelsernas strategiska arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Kontoren menar att det finns en motsättning i förhållande till utredningen. Om rådet fortsatt ska yttra sig i sakfrågor och ha ett strategiskt uppdrag är risken att uppdraget blir otydligt.

Den nya instruktionen innehåller en skrivning om att rådet bör ges möjlighet att utse referenspersoner. Utredningen berör inte frågan om referenspersoner, det blir därför svårt för kontoren att ta ställning till förslaget. Kontoren önskar att syftet med referenspersoner klargörs, hur referenspersoner praktiskt kan användas, om det är ett uppdrag som ska arvoderas, samt hur kopplingen mellan referenspersonen och det aktuella projektet samt rådet kan se ut. Det är även viktigt att kontoren fortsatt har förtroendet att kalla de tjänstepersoner och kompetenser som kontoren anser är bäst lämpade för att föredra ärenden inför råden.

Övriga synpunkter

En viktig del i förändringsarbetet kring funktionshinderråden ligger i den vägledning som kommunstyrelsen uppdras ta fram. Kontoren vill understryka att det är viktigt att kontoren får vara del av beredningen av denna vägledning.

Kontoren är positiva till intentionen att råden ges en tydligare koppling till nämndernas långsiktiga planerings- och uppföljningsarbete. Dessa processer är politiskt styrda och har ofta

mycket snäva tidsramar för beredning, vilket gör det utmanande i hur råden involveras. Det är viktigt att kommunstyrelsens vägledning är konstruktiv och praktiskt formulerad så att den stödjer stadens intresse av att involvera råden och samtidigt tar hänsyn till etablerade planerings- och uppföljningsprocesser.

Kontoren är positiva till att frågan om ersättning för förlorad arbetsinkomst utreds och håller med om att det skapar bättre förutsättningar för att få råd mer diversifierad sammansättning.

Kontoren skulle välkomna en framtida översyn av facknämndernas råds organisation. Det kan finnas ytterligare synergieffekter att upptäcka om råden organiserades på ett annat vis. Exempelvis kan det finnas stora synergier i att göra en sammanslagning av fastighetsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma funktionshinderråd med idrottsnämndens och Stockholm Globe Arena fastigheter AB funktionshinderråd. Fastighetsnämnden och idrottsnämnden har många ärenden gemensamt och samverkar redan formellt, med bland annat gemensamma möten två gånger per år.

Nämnderna föreslås godkänna kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen och anse beslutet omedelbart justerat.

Slut

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande –Råd för funktionshindersfrågor
2. Bilaga 1 – Råd för funktionshinderfrågor – en utredning om hur delaktighet och inflytande kan stärkas
3. Bilaga 3 – Instruktioner för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor